

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Ndob/76/2024
Identifikačné číslo spisu:	6124333954
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6124333954.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu PS STAVBY, s.r.o., Bratislava, Trnavská cesta 25, IČO: 35 873 612, zastúpeného advokátom JUDr. Marcelom Blažom, Bratislava, Za kasárňou 1, proti žalovanému Spoločenstvo Hollého 7,9,11,13, Bratislava, Hollého 13, IČO: 31 790 780, zastúpenému advokátskou kanceláriou Accent Legal s.r.o., Bratislava, Jakubovo námestie 9, IČO: 47 251 476, o zaplatenie 33 372,28 eura s príslušenstvom, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu j e Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica dňa 20. septembra 2024 postúpil spor na prejednanie a rozhodnutie Mestskému súdu Bratislava III z dôvodu, že po podaní odporu žalovaným bol zo strany žalobcu podaný návrh na pokračovanie v konaní na súde príslušnom na jeho prejednanie podľa zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

2. Mestský súd Bratislava III s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) na rozhodnutie o nesúhlase s postúpením sporu. Poukázal na to, že podľa § 22 písm. a) CSP je kauzálny príslušným súdom na konanie v obchodnoprávných sporoch, pričom o obchodnoprávny spor sa jedná vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OBZ“), prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 OBZ považovať za obchodný záväzkový vzťah. Zdôraznil, že sporný nárok o zaplatenie 33 372,28 eura s príslušenstvom vyplýva zo zmluvy o dielo uzavretej medzi stranami sporu dňa 28. septembra 2021, pričom žalobca ako zhotoviteľ diela mal pri uzatvorení predmetnej zmluvy postavenie podnikateľského subjektu. Objednávateľom diela boli vlastníci bytov a

nebytových priestorov v bytovom dome na ulici R., v mene ktorých konalo spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov (žalovaný) a predmetom zmluvného plnenia bola obnova bytového domu, ktorá spadá do rámca podnikateľskej činnosti žalobcu. Aj napriek tomu, že predmetná zmluva o dielo bola uzatvorená podľa § 536 a nasl. OBZ, vzťah medzi stranami sporu nie je obchodnoprávny, pretože na strane žalovaného vystupujú vlastníci bytov a nebytových priestorov, ktorí majú osobitné právne postavenie vyplývajúce zo zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) a nemožno ich považovať za podnikateľský subjekt. Keďže žalovaný pri vzniku predmetného záväzkového vzťahu nebol podnikateľom, nie je splnená podmienka podľa § 261 ods. 1 OBZ a spor nie je možné klasifikovať ako obchodnoprávny. S poukazom na uznesenia Najvyššieho súdu SR

sp. zn. 5Obdo/21/2022 z 27. septembra 2023 a sp. zn. 5Ndob/15/2024 z 26. júna 2024 mal Mestský súd Bratislava III (ďalej aj „predkladajúci súd“) za to, že v predmetnom spore nie je založená jeho kauzálna príslušnosť podľa § 22 písm. a) CSP a na prejednanie sporu je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

3. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 307/2016 Z. z.“), odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril, a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie vecí podľa Civilného sporového poriadku.

5. Podľa § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z., ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí.

Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

6. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

7. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

8. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

9. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

10. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Pre rozhodnutie predmetného sporu o príslušnosť bolo potrebné zaoberať sa otázkou povahy sporu, teda či sa jedná o spor obchodnoprávny, alebo ako sa domnieva predkladajúci súd, o spor

občianskoprávny. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Z ustanovenia § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) vyplýva, že záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone. Z dikcie ustanovenia § 261 ods. 1 OBZ je zrejmé, že na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej

na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku.

Uvedené požiadavky musia byť splnené pri vzniku záväzkového vzťahu, v opačnom prípade o obchodnoprávny vzťah nepôjde.

12. Zo spisu vyplýva, že žalobca sa voči žalovanému domáha zaplata 33 372,28 eura s príslušenstvom z dôvodu neuhradenia viacerých faktúr, ktorými žalobca ako zhotoviteľ diela fakturoval žalovanému (objednávateľovi) cenu vykonaných stavebných prác v zmysle zmluvy o dielo uzavretej medzi stranami sporu podľa § 536 a nasl. OBZ. Žalobca je obchodná spoločnosť s ručením obmedzeným, teda podnikateľ v zmysle definície § 2 ods. 2

písm. a) OBZ, ktorý má v obchodnom registri v predmete podnikania zapísané (o. i.) uskutočňovanie stavieb a ich zmien. Žalované je spoločenstvo vlastníkov bytov v bytovom dome, teda subjekt (právnická osoba) s osobitným právnym postavením vyplývajúcim

zo zákona č. 182/1993 Z. z., ktorý podľa prvej vety § 7 ods. 1 citovaného zákona spravuje spoločné časti domu a spoločné zariadenia domu, nebytové priestory, ktoré

sú v spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov (ďalej len „spoločné nebytové priestory“), príslušenstvo a príľahlý pozemok vrátane ich údržby a obnovy. Podľa § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. spoločenstvo vykonáva správu bytového domu samostatne v mene

a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome a vo vlastnom mene zastupuje

a koná na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci; toto zastupovanie trvá, ak sa v konaní pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci nepreukáže rozpor záujmov spoločenstva so záujmom zastupovaných vlastníkov bytov

a nebytových priestorov v dome. Je tiež zrejmé, že žalovaná pohľadávka má svoj podklad v zmluve o dielo zo dňa 28. septembra 2021, ktorú so žalobcom uzavreli vlastníci bytov

a nebytových priestorov v bytovom dome na ul. R. zastúpení spoločenstvom (žalovaným). Vzhľadom na to, že žalovaný pri vzniku záväzkového vzťahu

so žalobcom nepožíval status podnikateľa a zmluvu o dielo neuzavrel v súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou (§ 261 ods. 1 OBZ), ale ako zástupca vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, predmetný právny vzťah nemožno považovať za obchodný záväzkový vzťah.

13. Keďže v danom spore o príslušnosť bolo Najvyšším súdom SR zistené, že sa nejedná o obchodnoprávny spor, resp. že sa jedná o spor občianskoprávny, je zrejmé, že pri určení súdu príslušného na konanie sa prednostne neaplikuje ustanovenie § 22 CSP, upravujúce kauzálnu príslušnosť súdov v obchodnoprávných sporoch. Vzhľadom na takto ustálenú povahu sporu a adresu sídla žalovaného, nachádzajúcu sa v územnom obvode okresu Bratislava I

(ktorý okres patrí do obvodu Mestského súdu Bratislava IV), je (vecne a miestne) príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie predmetného sporu Mestský súd Bratislava IV.

14. Na základe uvedeného Najvyšší súd SR uzaviera, že nesúhlas

Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica

je dôvodný a na konanie je príslušný Mestský súd Bratislava IV podľa § 12 ods. 2, § 13 v spojení s § 15 ods. 1 CSP a § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.